K. 614. Stela from Ta Prohm Kel Temple (inscription of hospital of King Jayavarman VII), 1108 Śaka

Kunthea Chhom

Author of digital edition: Kunthea Chhom

Identifier: DHARMA_INSCIK00614

Repository: Khmer (tfc-khmer-epigraphy)

File path: texts/xml/DHARMA_INSCIK00614.xml

Language: Sanskrit [Khmer]

Commit: 2026-11-14 14:32 (f68ac07), last modified 2026-09-17 01:54 (2c24a58)

Palaeographic description

The *akṣara*s are of square form which is characteristic of the script belonging to the reign of Jayavarman VII.

Edition

1. Anuṣṭubh

〈A1〉 〈Face A〉 〈Column a〉 (◉ namo) v(u)ddhā(ya nirmmāṇa)-
〈Column b〉 -dharmma-sāmbhoga-mūrttaye
〈A2〉 〈Column a〉 (bhāvābhāva-dvayā)tīto
〈Column b〉 dvayātmā yo ni(r)ātmakaḥ

2. Anuṣṭubh

〈A3〉 〈Column a〉 (◉ bhaiṣa)jyaguru-(vai)dūryya-
〈Column b〉 -prabharāja-jinan name
〈A4〉 〈Column a〉 (kṣemāro)gyā(ṇi) janyan(t)e
〈Column b〉 yena nā(māp)i śr̥ṇvatā(m·)

3. Upajāti

〈A5〉 〈Column a〉 (◉ śrīsūryya)vai(ro)canacaṇ¡dd!〈ḍ〉a(ro)ciḥ
〈Column b〉 śrīcandrav(ai)rocanarohi(ṇī)[śaḥ]
〈A6〉 〈Column a〉 (rujāndha)kārāpa(harau) prajānā(ṁ)
〈Column b〉 munīndra-meror jayatā(m upā)nt(e)

4. Upajāti

〈A7〉 〈Column a〉 ◉ Ā(s)ī(n) nr̥paś śrīdharaṇīndravarmma-
〈Column b〉 -devāt(ma)jaś śrījayavarmmade(vaḥ)
〈A8〉 〈Column a〉 (jāto) jayāditya-pureśvarāyāṁ
〈Column b〉 v(e)dāmvar(ai)kendubhir āptarā(jyaḥ)

5. Upajāti

〈A9〉 〈Column a〉 ◉ niśśeṣarājanya-śirovataṁsa-
〈Column b〉 pādāmvujas s(aṁ)yati saṁhr̥(tā)[riḥ]
〈A10〉 〈Column a〉 (pa)ryyagrahīt sad-guṇa-ratna-bh(ūṣ)āṁ
〈Column b〉 yat-kīrtti-hā(rā)ṁ vasudhāṅga[nāṁ yaḥ]

6. Upajāti

〈A11〉 〈Column a〉 ◉ sadāmudā varddhita-dāna-vāri〈Column b〉s
sadāna-varddh(i)-priya-saṁ(pa)[dāḍhyaḥ]
〈A12〉 〈Column a〉 Iṣṭyāhavaiḥ kliṣṭa-surārikānto
〈Column b〉 yaḥ kr̥ṣṇa-kalpo 'py avadā(ta)[va](rṇaḥ)

7. Upajāti

〈A13〉 〈Column a〉 ◉ yaṁ vīkṣya kāntyā vijitañ ca kāmam·
〈Column b〉 vuddhveva dhāmnā vijite 'pi nā(me)
〈A14〉 〈Column a〉 (śu)can tyajantyo nijanāma sārthaṁ
〈Column b〉 vandhīkr̥tāripramadāḥ pracak(r)uḥ

8. Upajāti

〈A15〉 〈Column a〉 ◉ puṇyāyu(ṣa)ḥ kṣīṇatayā yuge 'ntye
〈Column b〉 kṣayaṅ gatāyāṁ kṣayavat pra(jā)[yām·]

〈A16〉 〈Column a〉 prajāpatiḥ prāgyugavad vitene
〈Column b〉 yo ’bhyutthitiṁ pūrṇavṛṣāṁ samṛddhā(m·)

9. Upajāti

〈A17〉 〈Column a〉 ⦿ Ṛddhyā svarggīkṛtāṁ pṛthvīṁ
〈Column b〉 matvā maraṇadūṣitām·
〈A18〉 〈Column a〉 (ma)rtyānām amaratvāya
〈Column b〉 yo ’diśad bheṣajāmṛta(m·)

10. Anuṣṭubh

〈A19〉 〈Column a〉 ⦿puṣyaṅ kṛt(ī) kṛtīkṛtya
〈Column b〉 pūrṇāṅgaṁ yo ’karod vṛṣam·
〈A20〉 〈Column a〉 (rā)ja-vaidyā-cikitsyāṅghri-
〈Column b〉 -bhaṅgan tri-yuga-doṣataḥ

11. Anuṣṭubh

〈A21〉 〈Column a〉 ⦿ jitvā(n)ya-go-pativṛṣaṁ
〈Column b〉 svairan tri-bhuvanāṅgane
〈A22〉 〈Column a〉 jṛmbhate ninadan dhīraṁ
〈Column b〉 vṛṣo yat-puṣkalīkṛtaḥ

12. Anuṣṭubh

〈A23〉 〈Column a〉 ⦿dehinān deha-rogo ya〈Column b〉n
ma(no)-rogo rujattarām·
〈A24〉 〈Column a〉 rāṣṭraduḥkhaṁ hi bhartṝṇā〈Column b〉n
duḥkhan duḥkhan tu nātmanaḥ

13. Anuṣṭubh

〈A25〉 〈Column a〉 (⦿) Āyurvvedāstra-vedeṣu
〈Column b〉 (v)aidya-vīrair vviśāradaiḥ
〈A26〉 〈Column a〉 yo ’ghātayad rāṣṭra-ruj(o)
〈Column b〉 rujārīn bheṣajāyudhaiḥ

14. Anuṣṭubh

〈A27〉 〈Column a〉 ⦿sarvveṣām aparādhān ya〈Column b〉s
sarvvataḥ pa[r]i[ś](o)dhayan·
〈A28〉 〈Column a〉 yugāparādhe na rujā〈Column b〉m
aparā[dhā]n vyaśodhayat·

15. Anuṣṭubh

〈A29〉 〈Column a〉 ⦿sārog(yaśālaṁ pa)rito
〈Column b〉 bhaiṣajya-sugataṁ vyadhāt·
〈A30〉 〈Column a〉 sārd(dha)ñ jinaurasābhyāṁ ya〈Column b〉s
sadā-śāntyai prajā-rujām·

16. Anuṣṭubh

〈B1〉 〈Face B〉 〈Column a〉 ⦿ sa vyadhād idam ārogya-
〈Column b〉 -śālaṁ sa-sugatālayam·
〈B2〉 〈Column a〉 bhaiṣajya-sugatañ ceha
〈Column b〉 (d)ehāmvara-hṛd-indu(nā)

17. Anuṣṭubh

〈B3〉 〈Column a〉 ⦿ so 'tiṣṭhipad imau cātra
〈Column b〉 rogiṇāṁ roga-ghātinau
〈B4〉 〈Column a〉 śrīmantau sūryya-candrādi-
〈Column b〉 -vairocana-jinātmajau

18. Anuṣṭubh

〈B5〉 〈Column a〉 ⦿ cikitsyā Atra catvāro
〈Column b〉 varṇā dvau rāja-vaidyakau
〈B6〉 〈Column a〉 nar(ā)ṣ ṣoddaśa nāryyo dvā-
〈Column b〉 -daśāpy auṣadha-dāyinaḥ>

19. Anuṣṭubh

〈B7〉 〈Column a〉 ⦿ vāri-(tā)pauṣadhotpeṣa-
〈Column b〉 -pāka-lepakaraḥ punaḥ·
〈B8〉 〈Column a〉 Ekaśaḥ parisaṁkhyātā〈Column b〉s
strī-puṁsā-viṁśatir janā(ḥ)

20. Anuṣṭubh

〈B9〉 〈Column a〉 ⦿ Idan nṛpa-nidher grāhya〈Column b〉n
tri-velaṁ prati-vatsaram(·)
〈B10〉 〈Column a〉 praty-ekañ caitra-pūrṇamyāṁ
〈Column b〉 śrāddhe cāpy uttarāyaṇe

21. Anuṣṭubh

〈B11〉 〈Column a〉 ⦿ gobhikṣāḥ kalpitās tisro
〈Column b〉 'py ekaśo 'rddha-tri-vimvikāḥ

〈B12〉 〈Column a〉 māṣas tv ekormmikā rakta-
〈Column b〉 pārśva-citrāmvara-dvayam·

22. Anuṣṭubh

〈B13〉 〈Column a〉 ⦿ dhautāmvaraṁ pañca-yugaṁ
〈Column b〉 takkan daśapalair mmitam·
〈B14〉 〈Column a〉 sikthan tu ṣoddaśa pala〈Column b〉ñ
candanan tu catuṣpalam·

23. Anuṣṭubh

〈B15〉 〈Column a〉 ⦿ ṣaṭ-prasthā madhunaḥ proktā〈Column b〉ṣ
ṣaṭ-prasthāni tilāni ca
〈B16〉 〈Column a〉 ghṛtan dvi-prasthakan triṁśa〈Column b〉t-
palā kr̥ṣṇāpy athauṣadham·

24. Anuṣṭubh

〈B17〉 〈Column a〉 ⦿ yavān(ī)-p(i)ppalīreṇu
〈Column b〉 -punnāgā Ekaśaḥ palaṁ
〈B18〉 〈Column a〉 Ekamāṣan tu karpūraṁ
〈Column b〉 ṣaṭ tu jātiphalāny api

25. Anuṣṭubh

〈B19〉 〈Column a〉 ⦿ kottha-jīrṇa-kṣāra-hiṅgu-
〈Column b〉 -praty-ekan tac-catuṣṭa(yam·)
〈B20〉 〈Column a〉 dv(i)-pādaṁ (śa)rkkarāyas tu
〈Column b〉 proktaṁ pala-catuṣṭayam(·)

26. Anuṣṭubh

〈B21〉 〈Column a〉 ⦿ jala-sattvā dandaṅsākhyā
〈Column b〉 daśākhyātā Athaikaśaḥ
〈B22〉 〈Column a〉 śrīvāsañ candanan dhānyaṁ
〈Column b〉 (śa)ta-pu(ṣ)paṁ pala-dvayam·

27. Anuṣṭubh

〈B23〉 〈Column a〉 ⦿ Elānāga(ra)-karkola-
〈Column b〉 -maricaṁ prastha Ekaśaḥ
〈B24〉 〈Column a〉 dvi-prasthau tv eka(śa)ḥ proktau
〈Column b〉 dvau pracīvalasarṣa(p)au

28. Anuṣṭubh

〈B25〉 〈Column a〉 ⦿ tvak trimu(ṣ)ṭiraśīt¡ī!〈i〉s tu
〈Column b〉 pathyā-darvvī-catuś-chidā
〈B26〉 〈Column a〉 kandāṅ harlāyjansyaṅ dāru-
〈Column b〉 -cchavyan tri-palam ekaśaḥ

29. Anuṣṭubh

〈B27〉 〈Column a〉 ⦿ Arddha-tri-palako mi(t)tra-
〈Column b〉 devaṣ ṣaṭ-kuduvaṁ madh(u)
〈B28〉 〈Column a〉 (tāvā)n (gu)ddo 'tha sauvīra〈Column b〉m
a(r)ddha-tri-prasthakaṁ smṛtam(·)

30. Anuṣṭubh

〈B29〉 〈Column a〉 [⦿] (Idan tu) deva-pūjāṅ(śa)ṁ
〈Column b〉 praty-avdaṁ parikalpitam·
〈B30〉 〈Column a〉 Arddha-tri-vimv(aṁ) p(rat)yekaṁ
〈Column b〉 gobhikṣe dve prakalpitam·

31. Anuṣṭubh

〈C1〉 〈Face C〉 〈Column a〉 ⦿ Ekan triṁ(śa)t pa(la)n tā(mra)-
〈Column b〉 (bhāja)nan (tra)[pu-bhājanam·]
〈C2〉 〈Column a〉 E(kam a)rddha-tri-kaṭṭīkaṁ
〈Column b〉 (śveta-ci)[trāṁśukaṁ dvayam·]

32. Anuṣṭubh

〈C3〉 〈Column a〉 ⦿ dvā-viṅśati(s tu) yugalā-
〈Column b〉 -(n)y aṣṭa-(hastaka)-[vāsasām·]
〈C4〉 〈Column a〉 dvā-triṁ(śa)t kaṭṭi(ka)ṁ saktha〈Column b〉n
(dv)i(-p)āda(ñ ca dvi-māṣakam·)

33. Anuṣṭubh

〈C5〉 〈Column a〉 ⦿ vattir dvikaṭṭī (dv)i-palā
〈Column b〉 tri-(pādā ca tri-māṣikā)
〈C6〉 〈Column a〉 Eka-pādaika-m(ā)ṣo(na)ṁ
〈Column b〉 (takka)n tv a(r)ddhā(ṣṭa)-[kaṭṭi](kam·)

34. Anuṣṭubh

〈C7〉 〈Column a〉 ⦿ sap(ta)-kaṭṭī sapta-palā
〈Column b〉 kṛṣṇā-pādas sa(māṣakaḥ)

〈C8〉 〈Column a〉 Aṣṭā-triṁśat śataṁ khāryya〈Column b〉(s)
(sa)pta prasthāś (ca ta)¡nd!〈ṇḍ〉(ulāḥ)

35. Anuṣṭubh

〈C9〉 〈Column a〉 ◉ dhānā-priyaṅg(ū)-mudgā dvā-
〈Column b〉 -daśa-prasthā dvi-(kaudu)vāḥ
〈C10〉 〈Column a〉 p(ra)ty-ekaṁ vrī(ha)yo droṇa-
〈Column b〉 -dvaya-(yuktaika-khārikāḥ)

36. Anuṣṭubh

〈C11〉 〈Column a〉 ◉ (sa)pta-prasthās trikuduvā
〈Column b〉 lājā madh(u)-guddau (punaḥ)
〈C12〉 〈Column a〉 ṣaddghaṭāv ekaśo 'ny(ū)no
〈Column b〉 tri-gandūṣa-dvi-kau(du)v(aiḥ)

37. Anuṣṭubh

〈C13〉 〈Column a〉 ◉ gh(ṛ)tasya dvā-daśa ghaṭā〈Column b〉s
(ta)thā prasthā(s) trayoda(śa)
〈C14〉 〈Column a〉 kuduvau dvau ca gandūṣā
〈Column b〉 dvā-da(ś)āpi prakalpitāḥ

38. Anuṣṭubh

〈C15〉 〈Column a〉 ◉ ta(ro)ḥ phalānaṁ gaṇitāḥ
〈Column b〉 khār(i)kāḥ pañca-vi(ṁśa)ti(ḥ)
〈C16〉 〈Column a〉 ku(ṣma)ndāni daśa dvau tu
〈Column b〉 varāhau parikalpit(au)

39. Anuṣṭubh

〈C17〉 〈Column a〉 ◉ ṣaṭ-(saha)srī punaḥ pūga-
〈Column b〉 -phalānāṁ sa-catuś-śatī
〈C18〉 〈Column a〉 (ca)tu(r)-vv(i)ṁśati-saṁkhyātā
〈Column b〉 mukha-vāsāḥ prakalpitāḥ

40. Anuṣṭubh

〈C19〉 〈Column a〉 ◉ cat(uś-śa)tās tathaikā ca
〈Column b〉 laghu-pattrasya muṣṭayaḥ
〈C20〉 〈Column a〉 E(kaśa)ḥ pattra-śataka〈Column b〉ñ
catvāriṁśat t(u) śeṣitāḥ

41. Anuṣṭubh

〈C21〉 〈Column a〉 ⦿ Aṣṭā-ṣaṣṭi-śatī rambhā-
〈Column b〉 -pattrāṇāṁ viṁśatī Api
〈C22〉 〈Column a〉 vana-pattrāṇi ṣaṭtriṁśa〈Column b〉t
sahasrāṇi tu saṁkhyayā

42. Anuṣṭubh

〈C23〉 〈Column a〉 ⦿ syuṣ ṣaṭ-triṁśac-chatā vaṁśa-
〈Column b〉 -śalākāḥ pañca-kaṭṭikam·
〈C24〉 〈Column a〉 vāṇa-pattraṁ pañcadaśa-
〈Column b〉 -palañ cāpi dvi-pādakam(·)

43. Anuṣṭubh

〈C25〉 〈Column a〉 ⦿ Edhās sapta-sahasrāś ca
〈Column b〉 vahne(r) navaśatā Api
〈C26〉 〈Column a〉 (v)iṁśatiś cāgnirakṣaidhā〈Column b〉s
tri-śatāṣ ṣaṣṭir eva ca

44. Anuṣṭubh

〈C27〉 〈Column a〉 ⦿ Eka-viṁśati-bhāras tu
〈Column b〉 proktā nava-tulā Api
〈C28〉 〈Column a〉 pākai(dh)āḥ pari-saṁkhyātā〈Column b〉s
tathā dvā-daśa kaṭṭikāḥ

45. Anuṣṭubh

〈C29〉 〈Column a〉 ⦿ pañcātra vāsi-gaṇaka-
〈Column b〉 pramukhā dharmma-dhāriṇaḥ
〈C30〉 niyojanīyāś śrīrāja-
〈Column b〉 -vihārā-dhyā(pa)kena (te)

46. Anuṣṭubh

〈D1〉 〈Face D〉 〈Column a〉 [⦿ tatredaṁ vāsigaṇake]
〈Column b〉 [varṣe varṣe prakalpitam·]
〈D2〉 〈Column a〉 [saptaviṁśati gobhikṣā]
〈Column b〉 [Ekaśo 'rddhatrivimvikā]

47. Anuṣṭubh

〈D3〉 〈Column a〉 [⦿ vṛhadvṛhatikās tisro]
〈Column b〉 [yugalāni tu vāsasām·]

〈D4〉 〈Column a〉 [pañcāśad daśahastānaṁ]
〈Column b〉 [sārddhāni parisaṁkhyayā]

48. Anuṣṭubh

〈D5〉 〈Column a〉 [◉ praty-ekan dvā-daśa-pale]
〈Column b〉 [takka-kṛṣṇe prakalpite]
〈D6〉 〈Column a〉 [catasraḥ kaṭṭikāḥ pātra]-
〈Column b〉 -[trayasya trāpuṣasya tu]

49. Anuṣṭubh

〈D7〉 〈Column a〉 [◉ Eka-viṁśati-khāryyas tu]
〈Column b〉 [tandulāḥ parikalpitāḥ]
〈D8〉 〈Column a〉 [praty-avdaṁ vāsiṣu catu]-
〈Column b〉 -[rṣv idan dātavyam ekaśaḥ]

50. Anuṣṭubh

〈D9〉 〈Column a〉 [◉ vāsasān daśahastānaṁ]
〈Column b〉 [yugmāni daśapañca ca]
〈D10〉 〈Column a〉 [tisro vr̥hatyas tripale]
〈Column b〉 [takkakr̥ṣṇe tathaikaśaḥ]

51. Anuṣṭubh

〈D11〉 〈Column a〉 [◉ Arddha-dvi-kaṭṭikaṁ pātra]-
〈Column b〉 -[trittayan trāpuṣaṁ smr̥tam·]
〈D12〉 〈Column a〉 [Atha dvā-daśa khārīkā〈Column b〉s]
[tandulāḥ parikalpitāḥ]

52. Upajāti

〈D13〉 〈Column a〉 [◉ vadanya-vr̥ṇḍāgrasaro 'pi rājā]
〈Column b〉 [prajārtha-cintā-janitārthi-bhāvaḥ]
〈D14〉 〈Column a〉 [bhūyo 'py asau yācata Ity ajasraṁ]
〈Column b〉 [praditsataḥ kamvuja-rājasiṁhān·]

53. Upajāti

〈D15〉 〈Column a〉 [◉ kr̥taṁ mayaitat sukr̥taṁ bhavadbhi〈Column b〉s]
[saṁrakṣaṇīyaṁ bhavadīyam etat·]
〈D16〉 〈Column a〉 [puṇyasya kartuḥ phala-bhāk prakr̥ṣṭaṁ]
〈Column b〉 [saṁrakṣitety uktam idaṁ hi vr̥ddhaiḥ]

54. Upajāti

〈D17〉 〈Column a〉 [⦿ yo rājadhānyān nihitaḥ prabhutve]
〈Column b〉 [mantrī sa Evātra niyojanīyaḥ]
〈D18〉 〈Column a〉 [na preṣitavyā Iha karmma-kārāḥ]
〈Column b〉 [karādi-dāneṣu na cānya-kāryye]

55. Upajāti

〈D19〉 〈Column a〉 [⦿ praty-agradoṣā Api dehinas te]
〈Column b〉 [na daṇḍanīyā Iha ye praviṣṭāḥ]
〈D20〉 〈Column a〉 [te daṇḍanīyās tu na marṣaṇīyā]
〈Column b〉 [ye prāṇi-hiṁsāniratā Ihasthāḥ]

56. Upajāti

〈D21〉 〈Column a〉 [⦿ jagad-dhitātyartha-tṛṣas sa rājā]
〈Column b〉 [punar vabhā](ṣe) praṇidhāna(m etat·)
〈D22〉 〈Column a〉 [bhavāvdhi-magnāñ janatāṁ samastā〈Column b〉m]
(u)ttā(ra)ye(yaṁ sukṛt)ena tena

57. Upajāti

〈D23〉 〈Column a〉 [⦿ ye kamvujendrāḥ kuśalānuraktā]
〈Column b〉 [I](māṁ pratiṣṭhāṁ mama rakṣitāraḥ)
〈D24〉 〈Column a〉 [te sānva](yāntaḥ)-[pura-mantri]-(mittrā)
〈Column b〉 (nirāmayaṁ mokṣa)-puraṁ la(bheran·)

58. Sragdharā

〈D25〉 [⦿ nā](nā-divyāṅganābhir viracita-ratibhir bhūri)-divyopabhogai〈D26〉(r)
(dīvyeyur divyadehā di)vi diti(danujāṁ)s tejasā tejayantaḥ
〈D27〉 (dārḍhyan nī)tvā (samantād aca)litam aniśaṁ rakṣayā svaḥprayāṇe
〈D28〉 (ye niśrenīka)riṣyanty akuśa(lada)lanaṁ puṇyam etan madīyam· ⇝

Commentary

All the restitutions are based on the edition of K. 537.

Bibliography

Edited preliminarily by Kunthea Chhom from the estampage EFEO n. 519.